

Ekonomiutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av ikraftträdandebestämmelsen i en lag om ändring av bokföringslagen

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av ikraftträdandebestämmelsen i en lag om ändring av bokföringslagen (RP 79/2025 rd): Ärendet har remitterats till ekonomiutskottet för betänkande.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- ledande sakkunnig Timo Kaisanlahti, arbets- och näringsministeriet
- ledande sakkunnig Ville Kajala, Centralhandelskammaren
- ledande expert Jarkko Raitio, Finlands Revisorer rf.

Skriftligt yttrande har lämnats av

- Skatteförvaltningen
- Patent- och registerstyrelsen
- Finlands näringsliv rf
- Finanssiala ry
- Företagarna i Finland rf.

PROPOSITIONEN

I propositionen föreslås det att det stiftas en lag om ändring av ikraftträdandebestämmelsen i en lag om ändring av bokföringslagen i fråga om sådana stora företag som ännu inte har varit skyldiga att rapportera om hållbarhet i enlighet med bokföringslagen. Den föreslagna lagen gör det möjligt att skjuta fram rapporteringen med två år till räkenskapsperioder som börjar den 1 januari 2027 eller därefter. Genom förslaget genomförs bestämmelserna om hållbarhetsrapportering i det så kallade direktivet om senareläggning, som gäller hållbarhetsrapportering.

Den föreslagna lagen avses träda i kraft den 1 december 2025, men enligt förslaget kan lagens bestämmelser tillämpas redan under de räkenskapsperioder som börjat den 1 januari 2025 och därefter.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Propositionen hänför sig till Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2025/794 (det så kallade direktivet om senareläggning). Genom direktivet senareläggs skyldigheten att rapportera om hållbarhet och tidpunkten för tillämpningen av rättsakterna om tillbörlig aktsamhet i fråga om hållbarhet för sådana företag som ännu inte är skyldiga att rapportera om hållbarhet. Syftet med direktivet och det lagförslag som grundar sig på direktivet är att ge de företag som blir skyldiga att upprätta en hållbarhetsrapport mera tid att förbereda sig för inledandet av rapporteringen.

När skyldigheten att upprätta en hållbarhetsrapport infördes föreskrevs det att tillämpningen av lagstiftningen inleds stegvis utifrån företagens storlek. Enligt propositionen finns det i Finland cirka 100 sådana finansiella institut, försäkringsbolag och börsnoterade stora företag som har fler än 500 anställda och som redan har upprättat sin första hållbarhetsrapport för räkenskapsperioden som började den 1 januari 2024 eller därefter. Enligt den gällande lagstiftningen gäller rapporteringsskyldigheten för andra än ovan nämnda juridiska personer som omfattas av hållbarhetsrapporteringen beroende på deras storlek räkenskapsperioden som börjat den 1 januari 2025 eller räkenskapsperioder som börjar den 1 januari 2026 och därefter.

Enligt lagförslaget senareläggs skyldigheterna i fråga om hållbarhetsrapportering med två år för sådana juridiska personer som inte redan är rapporteringsskyldiga enligt den gällande lagstiftningen. Det innebär att de företag som berörs ska upprätta en hållbarhetsrapport för första gången antingen från och med räkenskapsperioder som börjar den 1 januari 2027 eller räkenskapsperioder som börjar den 1 januari 2028.

Propositionen minskar de finländska företagens administrativa börda i den utsträckning som EU-regleringen medger och bidrar till att genomföra regeringsprogrammets mål om att undvika ytterligare nationell reglering i samband med genomförandet av EU-lagstiftning. Senareläggningen av rapporteringen minskar företagens kostnader och administrativa börda när företagen kan vänta tills de ändringar som bereds i hållbarhetsrapporteringsdirektivet träder i kraft.

I ett sakkunnigyttrande föreslås det att 8 mom. i ikraftträdandebestämmelsen preciseras med en hänvisning till bestämmelserna om registrering och offentliggörande av bokslut och verksamhetsberättelser i 3 kap. i bokföringslagen. Enligt utskottets uppgifter undviker man dock genom den i propositionen föreslagna allmänna hänvisningen till 3 kap. i bokföringslagen risken för kontradiktoriska slutsatser, det vill säga en tolkning enligt vilken kapitlet inte behöver iakttas annat än i fråga om bestämmelser som nämns särskilt.

Även om den lagstadgade skyldigheten att upprätta en hållbarhetsrapport senareläggs, har det i ett sakkunnigyttrande ansetts sannolikt att många företag som inleder sin hållbarhetsrapportering den 1 januari 2027 eller den 1 januari 2028 redan tidigare kommer att publicera någon form av ansvarsrapport som omfattas av mindre strikta innehållskrav än hållbarhetsrapporten. Sådan rapportering kan till exempel utgå från internationella standarder eller någon annan frivillig rapporteringsram. En fråga som kan aktualiseras i sådana fall är huruvida bestämmelserna i aktiebolagslagen och lagen om andelslag ska tillämpas också på sådana ansvarsrapporter som bygger på en frivillig rapporteringsram. Ekonomiutskottet påpekar att bestämmelserna om hållbarhetsrapportering och säkerställande av hållbarhetsrapporteringen enligt aktiebolagslagen och lagen om

Betänkande EkUB 15/2025 rd

andelslag är tillämpliga endast när en sammanslutning upprättar en hållbarhetsrapport som utarbetats i enlighet med de europeiska standarder för hållbarhetsrapportering som avses i bokföringslagen. Däremot är bestämmelserna inte tillämpliga på ansvarsrapporter som grundar sig på frivilliga rapporteringsramar.

Å andra sidan begränsar inte heller den föreslagna regleringen de finländska företagens möjligheter till rapportering i enlighet med hållbarhetsrapporteringsdirektivet, påpekar utskottet. Exempelvis kan ett företag som frivilligt rapporterar sina hållbarhetsuppgifter redan från och med innevarande år 2025 fortsätta hållbarhetsrapporteringen också från och med 2026, även om den första obligatoriska rapporteringsperioden för företaget börjar först senare enligt lagstiftningen.

Ekonomiutskottet anser att lagförslaget behövs och tillstyrker förslaget med mindre tekniska korrigeringar och preciseringar.

DETALJMOTIVERING

Ikraftträdandebestämmelsens 6 och 7 mom. Utskottet föreslår lagtekniska korrigeringar i momenten.

Ikraftträdandebestämmelsens 8 mom. Den föreslagna bestämmelsen bör preciseras så att tillämpningen av bokföringslagens 3 kap. 1 a § 5 mom., som gäller centrala immateriella resurser, senareläggs på det sätt som direktivet om senareläggning medger. Dessutom föreslår ekonomiutskottet en teknisk korrigering så att bestämmelsen kompletteras med en hänvisning till 2 mom. i ikraftträdandebestämmelsen.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Ekonomiutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner lagförslaget i proposition RP 79/2025 rd med ändringar. (Utskottets ändringsförslag)

Utskottets ändringsförslag

Lag

om ändring av ikraftträdandebestämmelsen i en lag om ändring av bokföringslagen

I enlighet med riksdagens beslut
föregastill ikraftträdandebestämmelsen i lagen om ändring av bokföringslagen (1249/2023) nya 6—8 mom. som följer:

Betänkande EkUB 15/2025 rd

Trots vad som föreskrivs i 2 mom. 2 punkten får sådana stora företag och moderföretag i stora koncerner som avses i den punkten upprätta sina verksamhetsberättelser och koncernverksamhetsberättelser utan en sådan hållbarhetsrapport som avses i 7 kap. ~~i bokföringslagen~~ i fråga om de räkenskapsperioder som börjar före den 1 januari 2027.

Trots vad som föreskrivs i 2 mom. 3 punkten får sådana juridiska personer som avses i den punkten upprätta sina verksamhetsberättelser och koncernverksamhetsberättelser utan en sådan hållbarhetsrapport som avses i 7 kap. ~~i bokföringslagen~~ i fråga om de räkenskapsperioder som börjar före den 1 januari 2028.

Trots bestämmelserna i 7 kap. 22—24, 24 a, 25 och 26 § i den lag som ändras genom denna lag ska bestämmelserna i 3 kap. i den lagen, **med undantag för 1 a § 5 mom.**, iakttas i sådana stora företag och moderföretag i stora koncerner som avses i 2 mom. 2 punkten **i denna ikraftträdande bestämmelse** före de räkenskapsperioder som börjar den 1 januari 2027 och i sådana juridiska personer som avses i 2 mom. 3 punkten före de räkenskapsperioder som börjar den 1 januari 2028.

Denna lag träder i kraft den 20 . Lagen tillämpas på räkenskapsperioder som börjar den 1 januari 2026 och därefter.

Lagen kan också tillämpas på en räkenskapsperiod som har börjat före ikraftträdandet av denna lag, om räkenskapsperioden har börjat den 1 januari 2025 eller därefter.

Helsingfors 17.10.2025

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Vilhelm Junnila saf
vice ordförande Pauli Aalto-Setälä saml
medlem Noora Fagerström saml
medlem Kaisa Garedeu saf
medlem Lotta Hamari sd
medlem Antti Kangas saf
medlem Matias Mäkynen sd
medlem Mikko Ollikainen sv
medlem Merja Rasinkangas saf
medlem Heikki Vestman saml
medlem Sinuhe Wallinheimo saml
medlem Johannes Yrttiaho vänst.

Sekreterare var

utskottsråd Maiju Tuominen.